

VIDENSKAB OG PRAKSIS | AKADEMISKE AFHANDLINGER

fund tyder på, at andre end TNF- α -medierede mekanismer også er væsentlige i patogenesen af aktiv SLE.

Forf.s adresse: Kløvervænget 12 B – 28, DK-5000 Odense C.
E-mail: helle.laustrop@dadlnet.dk
Forsvaret finder sted den 12. marts 2004, kl. 14.00, Auditorium Emil, Klinikbygningen, Odense Universitetshospital, Odense.
Bedømmere: Søren Freisleben Sørensen, Ulrik Tarp og Hans Diperink.
Vejleder: Peter Junker.

Cand.scient Kirsten Schultz:

Den diabetiske makroangiopati belyst ud fra en vaskulær biologisk synsvinkel

Hyaluronsyre og dens receptors (CD44) dannelse og betydning for karvæggen

Studierne bag denne Ph.d.-afhandling blev udført på Laboratoriet for Biokemisk Patologi, Århus Sygehus.

Diabetes mellitus er forbundet med en markant øget risiko for udvikling af kardiovaskulære sygdomme. Dette gør sig især gældende for kvinder.

Mekanismerne bag den høje forekomst af kardiovaskulære sygdomme hos patienter med diabetes er endnu ikke klarlagt, men skyldes til dels strukturelle og funktionelle ændringer i arterievæggen og dermed også en ændring i de arterielle glatmuskelcellers biologi.

Formålet med dette studie var at undersøge sammenhængen mellem de metaboliske forandringer hos diabetespatienter og kvantiteten af DC44-receptor samt den migratoriske effekt af CD44 på humane arterielle glatmuskelceller. Det undersøges således, hvilken indflydelse insulin, glukose, IGF-1 og hGH har ved diabeteslignende betingelser på CD44-ekspression og glatmuskelcellemigration.

In vitro-studier bekræfter, at CD44-receptor spiller en rolle for glatmuskelcellemigration ved diabeteslignende koncentrationer af glukose, insulin og IGF-1. Derfor indgår CD44-receptor sandsynligvis, når glatmuskelceller akkumuleres i intima hos patienter med diabetes. Endvidere støtter resultaterne, at insulin kan have en signifikant indflydelse på binding af HA, og derved er insulin en faktor, der modulerer vaskulære glatmuskelcellers funktion under udviklingen af makroangiopati hos personer med diabetes.

Forf.s adresse: Skovlundgårdsvej 234, DK-8260 Viby J.
E-mail: kirsten@biokemiker.dk
Forsvaret finder sted den 12. marts 2004 kl. 14.00 i Medicinsk Auditorium, Bygn. 3, Århus Sygehus
Bedømmere: Hans Oxlund, John Chemnitz og Gitte V. Eriksen.
Vejledere: Thomas Ledet og Lars Melholt Rasmussen.

*Museumsinspektør
Morten A. Skydsgaard:*

Ole Bang og den sidste hippokratiske medicin

Et studium af dansk lægevidenskab i første halvdel af 1800-tallet

Ph.d.-afhandlingen er udarbejdet ved Medicinsk Museion, Københavns Universitet, og tager udgangspunkt i professor, overmedicus *Ole Bang* (1788-1877), som virkede i en brydningstid i dansk medicin. Afhandlingen er inspireret af »life-and-times«-biografien og anvender lægen *Bang* som eksponent for brydningstiden og som en indfaldsvinkel til det lægevidenskabelige miljø. Afhandlingen bygger primært på trykt kildemateriale og inddrager kun arkivmateriale i et mindre omfang.

Ole Bang var i 1820'erne inspireret af fransk lægevidenskab, som forsøgte at skabe et nyt grundlag for medicinen ved intensive obduktionsstudier på Paris' store fattighospitaler. *Bang* lagde selv stor energi i obduktionsarbejdet på Kgl. Frederiks Hospital efter sin tiltræden som overmedicus i 1825, selv om han ti år senere måtte erkende, at hans forhåbninger ikke var blevet indfriet, idet den ny metode ikke havde frembragt afgørende nyt. Ifølge *Bang* fremstod den hippokratiske lægevidenskab stadigvæk som det bedste grundlag for medicinen, selv om hans ideer efterhånden fik kraftig modstand af den yngre kollega, *Carl Emil Fenger* (1814-1884), og kredsen af læger omkring det nye tidsskrift, *Ugeskrift for Læger*.

Ph.d.-afhandlingen nuancerer de generelle forestillinger om lægevidenskabens udvikling i perioden, fordi den moderne medicins fremkomst ofte er blevet fortalt gennem personer, der fremstod som mere rendyrkede tilhængere af ideer og praktikker, som eftertiden kaldte moderne. *Bang* repræsenterede ikke et sådant mønstereksempel, og ser man brydningstiden med *Bangs* øjne, bød det tidlige 1800-tals lægevidenskab på flere potentielle udviklinger. *Bang* var i en periode eksponent for pariserkolens ny lægevidenskab, men han havde også sine øjne rettet mod den hippokratiske medicin og var f.eks. interesseret i meteorologiske målinger, hvormed han og andre danske læger forsøgte at modernisere den hippokratiske medicin.

Forf.s adresse: Steno Museet, Aarhus Universitet, C.F. Møllers Allé 100, DK-8000 Århus C.
E-mail: skyd@dadlnet.dk
Forsvaret finder sted fredag den 19. marts, kl. 13, i auditoriet, Medicinsk Museion, Bredgade 62, København.
Bedømmere: Jens H. Henriksen, docent Elisabeth Mansén, Sverige, og Øivind Larsen, Norge.
Vejledere: Professor Thomas Söderqvist og lektor Signild Vallgård.